

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ȘI COMERCI.

ABONAMENTUL:

Pe an cor. 5; pe jumătate an cor. 2:50.

Pentru România 15 lei pe an.

INSERTIUNILE:

să socotesc după tarifă, cu prețurile

cele mai moderate.

Abonamentele și inserțiunile să plătesc totdeauna înainte.

SINODUL ARHIDIECEZAN.

În Dumineca Tomii s'a făcut deschiderea sesiunii ordinare a sinodului arhidiecezan în Sibiiu. S'a oficiat întâiu, la orele obicinuite, liturghia solemnă în biserica catedrală, împreună cu chemarea Duhului sfânt, prin însuși Înaltpreasfinția Sa, Arhiepiscopul și Metropolitul *Ioan Mețianu*, asistat de Preacuvioșiile lor, *Dr. Ilarion Pușcariu*, Arhimandrit, vicariu arhiepiscopesc și *Dr. Eusebiu R. Roșca*, protosinel, director seminarial, de ieromonahul *Dr. M. E. Cristea*, de protopresbiterii *Ioan Droc*, *T. V. Gheaja* și *Dr. Ioan Stroia* și de diaconii *Dr. A. Crăciunescu* și *V. Stan*, profesori seminariai. — Răspunsurile le-a dat bine instruatul cor mixt, condus de dl profesor T. Popoviciu.

După serviciul divin deputații sinodali să adună în sala festivă a muzeului național și trimit o delegație de trei pentru a invita pe Înaltpreasfinția Sa Arhiepiscopul la ședință.

La orele 11 și jum. I. P. S. Sa își face întrarea în sală, și e primit cu aclamări. Ocupă loc la masa prezidială și, după-ce numește notarii ad-hoc, rostește apoi vorbirea de deschidere, care e primită cu aclamări.

Să face apelul nominal și să constate că sunt prezenți 41 deputați sinodali, prin urmare sinodul e declarat capabil de a funcționa.

Să pună la ordinea zilei alegerea biroului, a comisiunilor și să fac mai multe propuneri de interes bisericesc-școlar.

După ședință sinodul s'a prezentat în corpore la I. P. S. Sa, Arhiepiscopul și Metropolitul *Ioan Mețianu*, pentru a-l asigura de nou de încrederea și alipirea sa. Sentimen-

tele deputaților sinodali le-a tălmăcit în fața Exc. Sale, P. C. Sa Arhimandritul *Dr. Ilarion Pușcariu*.

Exc. Sa a răspuns cu o cuvântare, care a impresionat adânc pe toți cari au auzit-o. (După „Tel. Rom.”)

*

Tot Duminecă s'au deschis sinoadele diecezane. În Arad sub prezidiul P. S. Sale Episcopului *Ioan I. Papp* și în Caransebeș sub prezidiul P. S. S. Episc *Nicolau Popea*.

Săpatul cucuruzului.

Săpatul cucuruzului, precum și al celorlalte plante de săpă, să poate face în două feluri: cu sapa de mână sau cu mașina de săpat. Săpatul cu sapa de mână să face de regulă numai pe rândurile cu fire, iar cu mașina să sapă locul dintre rânduri. Prin săpat să stărpesc buruenile, să smărunță mai bine pământul lucrat și astfel să înlesnește intrarea căldurei, a umezelei și a aerului la rădăcinile tinerelor plante.

Cucuruzul să sapă de regulă de câte două-ori. Mai întâiu să sapă îndată-ce i-s'au ivit cele două frunze mai mari de pe delături și au ajuns și oare-care mărime anumită. A doua-ora să sapă ceva mai târziu, când adevărat cucuruzul începe a acoperi cu frunzele lui pământul, de oare-ce după sapa dintâiu buruenile nu-i mai pot strica atâta, fiind-că crește tot mai cu putere și astfel le umbrește, de ele nu să mai pot ridica deasupra lui.

Timpu cel mai potrivit pentru săpatul cucuruzului este atunci, când pământul nu e nici prea moale dar' nici prea tare, ci să află în gradul de mijloc al umezelei și al uscăciunei. A săpa cucuruzul când e prea moale, nu numai că nu e folositor, dar' poate deveni chiar stricăcios, cu deosebire când i-să adună, deoarece-ce după un astfel de săpat de regulă să îngălbinește și apoi stă pe loc și cu creșterea.

Cu privilegiul săpatului de a doua și a treia-ora, firele prea dese să rădesc, iar puii de pe lângă rădăcina lor încă trebuie stărpiți, fiindcă aceia sug o parte însemnată din mustul, pe care trebuie să-l sugă firul respectiv de cucuruz.

La săpatul din urmă să adună pământul cel lucrat sau țărâna pe lângă rădăcinile de cucuruz sau să mușuruește precum să mai zice pe unele locuri. Unii susțin că adunatul pământului lucrat pe lângă firele de cucuruz, nu ar fi tocmai de neapărată trebuință, deoarece-ce și așa neadunat ar putea să rodească. Aceștia însă să vede că nu-și prea dau seama despre folosul mușinoaielor, ce să adună pe lângă firele de cucuruz.

Mai întâiu mușinoaiile acelea dau oare-care razim firelor de cucuruz, ca să nu le doboare vânturile și vijeliile cele mari, cari adese-ori domnesc în patria noastră și de multe-ori le iocovoaie și pleacă, cu toate că au mușinoaele pe lângă ele. A doua-oară, cum să adună mușinoaele acelea din pământul cel lucrat dela suprafață, conțin în sine cel mai bun și mai mult nutremânt, pe care îl află apoi firicelul de cucuruz adunat la un loc, ca într'un blid cum s'ar zice, de unde apoi mai ușor îl poate suge cu rădăcinile când ploaună și să scurge mustul din el. A treia pe timp de secetă, mușinoaele acelea pot să țină în sine timp mai îndelungat umezala de lipsă pentru fir, iar al patrulea folos dela mușinoae îl avem, că acelea mai ridică oare-cum și locul pe lângă firele de cucuruz, așa că dacă ploaună, apa nu poate sta tocmai pe lângă acelea.

După săpatul din urmă al cucuruzului, lucrarea omului încetează pe un timp oare-care și el nu mai are altele de făcut, decât de a-l mai rări și a rupe din când în când puii, cari s'ar mai ivi pe la rădăcinile firelor.

Cu privire la răritul cucuruzului să susține pe unele locuri, că firele aceluia trebuie să fie așa de departe unele de altele, încât să poată dormi o vită între ele. Răritul acesta însă ni-să pare peste măsură de rar; mai potrivit este cu privire la rărit: *ca depărtarea dintre rînduri, să fie și între fire*. Va să zică, precum sunt de depărtate rîndurile unul de altul, tot așa să recere ca să fie și firele.

Cu răritul și plivitul puilor dela rădăcinile cucuruzului, lucrarea omului încetează până toamna, când să începe culsul lui. Dar' lucrarea înrăurișelor atmosferice nu încetează, până când acela nu a ajuns la deplină coacere. Intre aceste înrăurișe să numură mai întâiu căldura.

Căldura este izvorul de viață, nu numai al oamenilor și animalelor, ci chiar și al plantelor. Fără de căldură plantele nu ar putea crește, ba nu ar putea nici chiar a încolți. Izvorul cel nesăcat de lumină și căldură este soarele, cere prin razele lui puternice răvarsă viață tuturor ființelor și plantelor de pe pământ.

Între toate sămănăturile cucuruzul iubește — pe lângă un pământ bun și gras — mai mult căldura, fiind-că el este o plantă mai mare și mai puternică decât celelalte. De aceea și vedem, că în ținuturile mai răci, lipsite de căldură, cucuruzul nu să prea face, sau dacă să și face, apoi nu să coace cum să cade.

Umezala este tot așa de lipsă pentru plante ca și căldura, deoarece fără umezală nu ar putea încolți și crește tinerile plante. Izvorul cel nesăcat de umezală este ploaia, care adapă toate ființele și plantele de pe pământ. Atât umezala cât și căldura prea îndelungată este vătămoare sămănăturilor.

Aerul încă este de lipsă la nutrirea plantelor, deoarece fără acela plantele, ca și omul, s'ar înăduși și astfel nu ar putea vegeta. Aceasta să poate vedea mai bine la vărșările de apă, unde aceasta ca mai grea, silește aerul dela rădăcini de ese afară, după care și plantele încep a să îngălbeni, iar mai pe urmă chiar a să și usca.

Aerul nu să inghite sau inspiră de cătră plante așa în stare curată, după cum adecă îl inghit oamenii și animalele, ci amestecat cu alte elemente naturale. Astfel când îl absorb prin rădăcini să amestecă cu un fel de leșie numită acid nitric, iar când îl absorb prin foi să amestecă cu un fel de must așa numit amoniac.

Când săpatul cucuruzului s'a săvârșit, după recerințele de mai sus; când binecuvântarea lui Dumnezeu cu căldură și ploaie încă urmează la timpul de lipsă, atunci economul poate privi în liniște la roadele lui de câmp, deoarece acelea în asemenea cazuri îi vor și răsplăti lucrul lui cu îmbelșugare.

I. G.

Onorați cetitori!

Lățiți revista „Bunul Econom” între cunoscuții dvoastră!

Gândacul de Maiu.

Gândacul de Maiu, numit în unele părți și *scărăbuș* sau *gărgăun*, este un insect foarte stricăcios atât arborilor cât și plantelor de agricultură. Fiind acum tocmai în timpul, când să ivește acest insect, aflăm cu cale a vorbi în cele următoare ceva despre desvoltarea și vieța gândacului de Maiu, arătând economilor noștri cum să pot apăra de stricăciunile lui.

Gândacul de Maiu să ivește la sfârșitul lui Aprilie, dar' mai cu samă în luna lui Maiu, de unde vine și numria lui. Credem a fi lucru de prisos a mai descrie acest insect, pentru-că e bine cunoscut tuturor. Mai puțin cunoscută va fi însă desvoltarea și vieța lui.

În luna lui Maiu, când natura întregă reînvie și începe o vieță nouă, când firea însăș dă imbold tuturor ființelor din lume să se îngrijească de înmulțirea și de susținerea neamului, atunci și gândacul de Maiu începe a sbura. El sboară mai cu samă de cu seară, când să întâmplă și împărechiera. După împărechiere femeiușa depune ouăle (20—30) în pământ. Caută mai cu samă locuri crescute cu iarbă și pământ sfărîmicios, în care își face găuri de 5—10 cm. afunde pentru a depune în ele ouăle. Peste 4—6 săptămâni din ouă ies *larvele* (viermele de pământ), cari în decurs de 3 ani tot rod la rădăcinile plantelor. — În primăvara anului al patrulea (în ținuturi mai calde deja în primăvara anului al treilea), larvele (viermii) pregătindu-și găuri mai largi în pământ, să prefac în *gogoase*, și după 1—2 luni ies din pământ ca gândaci pe deplin desvoltați. Aceasta este cauza, că gândacul de Maiu tot la 3—4 ani să ivește în număr mai mare.

Gândacul să nutrește cu frunzele arborilor, mai cu samă ale cireșilor și ale prunilor. Poate fi stricăcios numai arborășilor mai tineri, fiindcă aceștia n'au putere de a înfrunzi de nou. Cu mult mai stricăcioasă este însă larva, pentru-că roade rădăcinile, atacând tocmai acele părți ale plantelor, cari sunt menite pentru a aduna nutremântul de lipsă la susținerea vieții.

Pentru a fi scutiți de pagubele ce ni-le poate face acest insect, este bine să cruțăm cârțița (sobolul) și ariciul,

cari stârpesc o mulțime de larve; apoi să adunăm larvele după plug și după grapă, nimicindu-le sau slobozind în urma plugului hoarele, cari le mănâncă cu lăcomie. Putem să mai stârpim acest insect stricăcios și așa, că dimineața, când gândacii stau amorțiți pe crengile arborilor, scuturăm arborii și gândacii căzuți pe jos îi calcăm cu picioarele.

Omul cuminte și un lucru stricăcios îl știe folosi spre binele său. Așa economul poate avea și folos dela gândacul de Maiu. Să vedem, cum!

Gândacii de Maiu omorâți conțin 70.5% apă, 3.5% nitrogen, 0.6% acid fosforic și 0.5% cali. Toate aceste materii sunt îngrășăminte foarte bune. De aceea în anii, când gândacii de Maiu să ivesc în număr foarte mare, economii ar face un lucru cuminte și folositor, dacă gândacii omorâți, amestecându-i cu diferite gunoieri (compost) îi folosesc pentru gunoiera pământului.

Să pot folosi apoi gândacii de Maiu cu mult succes și pentru nutrirea și îngrășarea porcilor. Spre scopul acesta însă trebuie să ne îngrijim, ca gândacii de Maiu omorâți să se poată păstra (coserva) pe timp mai îndelungat. Aceasta să poate face în două chipuri, și anume, sau așa, că într-o groapă săpată în pământ îi murăm cu sfecle sau cu cartofi tăiați; sau îi uscăm bine la soare și apoi îi măcinăm făcând din ei o făină, care apoi să poate pune în lăturile ce le dăm porcilor. Lăturile amestecate cu această făină sunt mai nutritoare, căci făina făcută din gândacii uscați conține 69.2% protein și 10.9% unsoare. („Economia“).

Agricultura la Chinezi.

China este o țară ce poate premerge cu exemplu altor țări în ce privește chestia economică-agricolă ai cărei locuitori colaborează cu toată comoara lor de cunoștințe și de viață, pentru fertilitatea pământului lor, pentru-ca în urma muncii lor să poată căpăta roade îmbelșugate. Aceasta este o țară care de vre-o trei mii de ani încoace face progrese zi de zi pe terenul agricol. În urma cercetărilor vechi s'a aflat că în China cultura plantelor *de nutreț* nu este cunoscută, tot asemenea n'au cunoștință despra bălegar. Și

cu toate acestea acolo recoltează de două ori iar' ogorul să rămână vre o dată necultivat, aceea nu să întâmplă.

S'a constatat, că — acolo — o cantitate oare care de grâu sămănat, dă de 120 de ori sămânța lui. În țara noastră să socotește ca o recoltă bună, dacă după sămânță aruncată în pământ, căpătăm de 17—19 ori atâta.

Multe mijloace pe cari cultivătorii noștri de pământ, le cred absolut trebuitoare pentru sporirea productelor pământului — Chinezii le consideră ca pe *un ce* nefolositor. Va trebui să recunoaștem însă, că împrejurările și condițiunile de traiu ale lor diferă de *ale noastre*. Noi în alimentația noastră ținem de necesar a consuma cât mai multă carne, pe când ei — Chinezii — sunt în parte *budiști*, adică nu mănâncă carne. La noi e răspândită și e generală părerea, că trebuie să producem nutrețuri ca să avem carne, iară alții zic, că trebuie să avem nutrețuri ca să putem produce bălegar. Vitele — zic ei — sunt trebuitoare pentru producerea bălegarului, dar' *acesta* nu e trebuitor pentru a face pământul productiv, fertil. Sămânarea cultura și culcarea plantelor de nutreț, în pământ arabil acomodat lor este singura condiție trebuitoare.

Pe la noi să lucră și îngrașe pământul după anumite reguli, cum am zice. În China nu este cunoscut alt mijloc de îngrășat pământul, decât *gunoiul omenesc* și îngrășămintele verzi. Nu să poate crede câtă grije au Chinezii ca să aibă foloase din gunoiul omenesc și acestui mijloc îi datoresc ei îmbelșugarea roadelor pământului. Ca și în timpurile din trecut așa și azi Chinezul locuște într'o colibă simplă, făcută din lemn sau din peatră. Într'o parte a curții sale să vede o groapă făcută anume pentru adunarea gunoiului, excremente, al cărui miros neplăcut nu'i face supărare. Ei au în vedere a feri gunoiul de înprăștiare, căci știu din praxa lor economică, că venind în atingere cu aeral, perde din putere.

Este poveste adevărată faptul, că Chinezii primesc cu plăcere oaspeții și să simnt mulțămii dacă aceia în schimbul *găzduirii lor* lasă resturi de gunoi și consideră ca o necinste dacă oaspele să îndepărtează dela curtea sa fără a'i lăsa acel folos.

În unele părți ale acelei împărății, prefac gunoiul în prav, care apoi e trimis în orașe în formă de table sau turte. Tot așa la Chinezi, rămășițele vegetale sau de animale, sunt stânse cu mare îngrijire. Oasele, coarnele etc. au lor ei mare preț, asemenea cenușa și funinginea. Ipsosul și varul asemenea sunt căutate cu lăcomie de Chinezi.

Agricultorul Chinez înainte de ași arunca sămânța în țarina sa o înmoaie mai întâiu în must de gunoiu omeresc care este încât va prelungit cu apă, lăsându-le acolo până încep să încolțască. Multele încercări făcute de ei au dovedit, că procedura aceasta *silesc* plantele la o dezvoltare mai mare și că găngăniile aflătoare în pământ nu le vătămă așa de ușor.

Rămășițele vegetale ca: frunze, paie, iarbă tulpine, putregaiuri etc. — le adună, în timpul verii, amestecându-le cu pământ, le fac grămezi. În urma bunei îngrijiri ce să dă pământului acolo — plantele răsar cu mult mai iute ca la noi, totodată și rădăcinele plantelor pătrund mai adânc prin pământ, putând astfel ca planta să-și sugă materiile nutriționale de cari are lipsă. Paiul grâului — la ei — e ceva mai scurt ca la noi.

Planta lor de căpetenie este *urezul* cu a carui cultură să ocupă din timpurile cele mai străvechi.

Agricultura Chineză este și poate fi cu atât mai cu vază, cu cât ei și-au câștigat cunoștințele lor prin diferite și nenumărate încercări.

Aceste indicii ne dau dreptul a zice, că populația chineză este una din cele mai vechi populații agricole din lume, iar noi — poporul român — suntem numai începători în ale economiei.

N. Hamsea.

Tovărășiile agricole.

STATUTELE

însoțirii „Tovărășia Agricolă” pentru agricultură, magazin și anticipațiuni în (sediul). (Urmare și fine).

VI. Bilanțul anual.

§. 44.

Cu 30 Iunie a fiecărui an, direcțiunea e datoare să încheie conturile și să compună bilanțul anual, cu stricta observare a §-ului 199 din legea comercială ungară.

VII. Profitul și pierderile însoțirii.

§. 45.

Profitul curat al însoțirii, ce rezultă după scăderea tuturor cheltuielilor, intereselor și amortizărilor să împartă în modul următor :

20% cel puțin fondului general de rezervă al însoțirii;

12% membrilor din direcțiune;

7% funcționarilor (între cari și directorul executiv) în raportul salariilor;

5% membrilor din comitetul de supraveghiere;

4% pentru scopuri de binefacere;

Restul să împartă conform propunerii direcțiunii și hotărârei adunării generale.

Pierderile însoțirii să acoperă din fondurile de rezervă și din celea create spre acest scop.

În cazul acesta dividende, tantiemă nu se dau.

Când fondurile amintite nu ajung pentru acoperirea totală a pierderilor, atunci acestea să acopere din capitalul însoțit. Când însă pierderile consumă un $\frac{1}{4}$ parte din capital, însoțirea trebuie să facă pașii necesari, fie prin direcțiune fie prin adunarea generală, pentru dizolvarea, lichidarea sau luarea altor măsuri de îndreptare, dacă se poate.

§. 46.

Când profitul curat nu permite să se dea membrilor dividendă, numai fondul de rezervă să dotează cu celea 20% regulate, și eventual cu supra-cuota hotărâtă de adunarea generală.

Membrii direcțiunii, ai comitetului de supraveghiere și funcționarii numai cu învoirea adunării generale au drept să pretindă cuota stabilită lor. În cazuri de acestea pot fi rebonificați prin remunerații mai modeste.

§. 47.

Dividendele să solvace la timpul și în mărimea stabilită de adunarea generală. Dacă în timp de 3 ani, socotiți delă acest termen, nu se ridică dividendele, tantiemele, remunerațiile etc., acestea trec la fondul de rezervă. Până atunci să manipulează ca depuneri fără interese.

VIII. Fondul de rezervă.

§. 48.

Fondul de rezervă este proprietatea însoțirii și servește pentru consolidarea aceleia și eventual pentru acoperirea de perderi.

Adunarea generală poate decide plasarea fondului întreg sau în parte în efecte, poate decide plasarea lui în alte averi sigure; poate hotărî cifra lui maximală și poate crea fonduri speciale de rezervă sau fonduri de garanțe pentru diferiți rami de operație sau pentru alte scopuri, în interesul însoțirii sau a organelor aceleia.

IX. Publicațiunile însoțirii.

§. 49.

Publicațiunile însoțirii să fac prin ziarul sau ziarele designate spre acest scop de direcțiune.

X. Disolvarea însoțirii.

§. 50.

Când pe lângă fondurile de rezervă s'a perdut $\frac{1}{4}$ parte a capitalului însoțit direcțiunea e obligată a conchema imediat adunarea generală, care are să decidă asupra disolvării, licuidării sau luării de măsuri de îndreptare, dacă să poate.

Însoțirea să poate disolva, sau poate licuida și atunci când adunarea generală decide aceasta în senzul §-lui 24. În cazul disolvării sau licuidării însoțirii, este a să purcede în senzul §-lui 250 respective §§-lor 202—207 din legea comercială ungară.

§. 51.

Înregistrându-se prin autoritatea competentă statutele acestea, statutele înregistrate sub Nr. .... polg. să scot din valoare.

§. 52.

Aceste statute compuse în limba maghiară și română, sunt în ambele limbi originale; în caz de divergență textul maghiar e a să prîvî de decizător.

Aceste statute au fost primite în întregime și cu unanimitate în adunarea generală ordinară a »Tovărășiei agricole« din ..... la ..... 190.....

N. N. m. p.,
president.

N. N. m. p.,
notar.

Știri de tot felul.

Iubileul încoronării. Marți a fost primit în audiență la Viena prim-ministrul ungar *Wckerle*, care a făcut raport Majestății Sale despre pregătirile puse la cale pentru a să sărba cu cuvenită solemnitate aniversarea a patruzecia dela încoronarea Majestății Sale ca rege al Ungariei. Majestatea Sa a luat la cunoștință cu plăcere cele comunicate, a promis că pe sărbările proiectate va veni la Budapesta, și din incidentul acestui iubileu donează pe seama bisericei de încoronare din Buda organe nouă.

Agrațiare. »Drapelul« din Lugos scrie că Maj. Sa a agrățiat pe cei 13 Români din Aleșd, condamnați la ani de temniță pentru violență contra autorității. Procesul acesta, terminat acum cu agrațiare, e epilogul jalnicei vărșări de sânge dela Aleșd, întâmplată în 24 April 1904, când gendarmii au tras în carne viie și au ucis 18 Români și au schilăvit peste 50, fiind pe urmă tot bieții Români dați în judecată și pedepsiți.

Foc. In comuna Rapoltul-mare, aproape de Orăștie, au ars Luni în 13 l. c. pe la orele 4 d. am. 24 case împreună cu toate clădirile economice. Paguba e mare și foarte puțini au fost asigurați contra focului.

Bucuria Spaniei. Părechei regale spaniole i-s'a născut mult doritul moștenitor de tron. Băiatul va primi numele tatălui său, Alfonso.

Pentru prăsila de vite rassa »Pinzgau« curată. Din Gurarâului ni-să scrie: Comitetul central al »Reuniunei române de agricultură din comitatul Sibiiu«, precum să știe, dăruște de un timp încoaci câte unui membru al reuniunei în aproape fiecare an câte o vițea rassa »Pinzgau« curată, și aceasta cu scop de a-să răspândi printre cultivătorii de vite acest soiul mult superior vitelor noastre. Până acum dăruit a fost cu câte o asemenea vițea membrul Reuniunei George Bratu, econ. în Tilișca, Petru Sopa, ec. în Fofeldea, Ioan Cloaje, propr., în Boița. Nicolae Iosif, inv. în Aciliu, și Ioan Stănuleț, ec. în Ilimbav. In anul de față acest dar a fost hotărât a să da unuia

dintre membrii cu locuința în comuna noastră Gurarâului. Comitetul central aminit, a recercat zilele trecute primăria noastră să binevoiască a face în acest scop sortirea între membri. Joia trecută toți membrii s'au prezentat în cancelaria comunală, unde s'a tăcut tragere la sorți, și fericitul eșit la sorți a fost vechiul membru al Reuniunii parohul Ioan Manta, care a subscris un act de învoire, încheat între dăruit și între comitetul Reuniunii, conform căruia, dăruitul a primit îndatorirea de a ținea vițeaua pentru prăsilă, de a o supune la toate îngrijirile dorite și a o întreține cu nutreț bun și îmbelșugat; de a îngriji, ca la timpul său să obțină dela vițea prăsilă curată »Pinzgau« și de a pune la dispoziția Reuniunii primul vițel sănătos din prăsila vițelei. Țin a aminti, că comitetul a cumpărat vițeaua dăruită dela un cultivător de vite cu renume din Șura-mare cu prețul moderat de 146 cor.; are vârstă de 8 luni și să numește »Rândunica«.

„Invingătorul“.

Predarea Port-Arthului. Comisia, care a fost emisă să cerceteze cum de au cucerit Iaponezii Port-Arthul, a ajuns la rezultatul că generalul rus Stössel a apărut numai ușuratic cetatea și a predat-o Iaponezilor fără cauză bazată, deci Stössel merită moarte Afară de Stössel, mai sunt compromițați generalii Reisz și Stok. Vom vedea ce va zice Țarul.

Relațiile dintre Sêrbia și Bulgaria s'au înăspriț nespus de mult în timpul din urmă și în cercurile diplomatice să crede chiar, că va putea irbucni rășboiu. Cauza ar fi bandele din Sêrbia, cari atacă mereu populația bulgară din Macedonia. A avut influință foarte neplăcută în Bulgaria și împrejurarea, că studenții bulgari eschiși dela universitatea din Sofia au fost primiți la Belgrad în mod de tot prietinesc. Să afirmă, că guvernul din Sofia are cunoștință, că primirea strălucită a lui Munir-pașa, consulul turc în Belgrad, a fost îndreptată contra Bulgariei. Toate partidele politice bulgare sunt decise a împedecca *cu arma* orice activitate contrară Bulgariei, pornită din partea Sêrbiei.

La fondul »Victor și Eugenia Tordășian pentru înzestrarea fetelor sărace«, din privilegiul sărbării botezului fiicei asesorului conzist. Victor Tordășianu, s'au făcut

următoarele daruri: nașul Pantaleon Lucuța și nașa Elena Lucuța ambii câte 1 cor., preotul celebrant Dr. E. R. Roșca, dir. sem. 2 cor., administratorul parohiei Sibiiu cetate, prof. sem. D. Cunțanu 1 cor. 30 bani, prof. Nic. Bogdan și dna Tinca, (Brașov) ambii 1 cor., dșoarele Roma Șuluțu, ofic. de postă și Eugenia Derleanu, ambele câte 50 bani, părinții Victor și Eugenia Tordășian, ambii câte 60 bani și mititica Mioara Viorica Tordășianu 30 bani.

Vulcanul Etna în ferbere. Să telegrafiază din Catania: După raportul observatorului din Catania activitatea Etnei ia dimensiuni tot mai mari. Deschizătura craterului central fumegă și aruncă pietrii mai mici. În 4 luna curentă, la 11 ore și 10 minute înainte de amiază s'a format o nouă deschizătură, din care să varsă lavă ferbinte. Până în 6 l. c. în observatoriu s'a auzit neconținut șgomotul erupțiunei. Din Nicoloză au observat un fum roșu. Erupția Etnei ia din ce în ce proporții tot mai primejdioase. Lava amenință Nicoloză ai cărei locuitori fug îngroziiți. Pe întreg ținutul cade o ploaie deasă de lavă și din crater să ridică un fum de 400 metrii înalt

Morți de foame. Vre-o 15 mii Negri din colonia africană germană ne mai voind să fie supuși Germanilor, au emigrat în interiorul Africei spre lacul Ingami, dar' pe drum 12.000 dintre ei au murit de foame.

Să face minuni cu electricitatea. Ni-se trimite veste despre marele efect ce l'ar avea crucea dublă electromagnetică ori steaua dlui Müller. Aparatul face minuni la boale de nervi, șgârçiuri de inimă, după cum să vede din scrisoarea următoare: Dle Müller! Copila mea are să Vă mulțamească D-Voastră vindecarea ei, după ce nimeni nu îi mai putea ajuta. După întrebuițarea crucei duble electromagnetice Nr. 86967 boala a început să-i treacă și acum e din zi în zi mai bine. Pentru aceea vă mulțamesc din inimă și Vă rog să'mi trimiteți încă 2 cruci electromagnetice Nr. 86967. Cu stimă * S. în Bâtthyánfalva. Pentru aceea ori cui, care suferă de boale nervoasă, epilepsie, șgârçiuri de inimă, gicht, reumatism, astmă, zizăitul urechilor, slăbie, li-să recomandă, ca să'și cumpere un aparat cu 3 fl. dela dl Albert Müller în Budapesta V/24 strada Vadász Nr. 34.

Prețul cerealelor s'a urcat rapid în zilele din urmă, după ce știrile din America spun, că acolo recolta e compromisă. La bursa din Budapesta s'a notat grâul cu 22 coroane maja metrică, preț care nu s'a dat pentru grâu de multă vreme.

Redactor responsabil: GEORGE SUCIU.

Publicațiune.

Să aduce la cunoștința publică, că în sensul art. de lege 12 din 1894' § 51, termenul pentru stârpirea mătasei (aranka) pentru locurile din valea Murășului și de pe Streiu să statorește în tot anul până la 20 Iunie, iar' din celelalte părți ale comitatului până în 30 Iunie. Să fac deci atenți toți cei interesați că neobservarea acestei dispozițiuni formează transgresiune și să va pedepsi în sensul art. de lege 12 din 1894 § 95 punct k) până la 200 coroane. Instruirea pentru stârpirea mătasei (aranka) să dă din partea artistilor comunale.

Pogány Béla m. p

**Insertiuni și reclame cu prețuri moderate
să primesc la administr. „Bunul Econom”**

FONDATA ÎN ANUL 1888.

◦ ◦ MEDALIE DE AUR ◦ ◦

◦ ◦ ◦ BUCUREȘTI 1894. ◦ ◦ ◦

TIPOGRAFIA „MINERVA”

ÎN ORĂȘTIE (SZÁSZVÁROS) PIAȚA-MARE NR. 2

PRIMEȘTE SPRE EFEPTUIRE TOT
FELUL DE TIPĂRITURI CU CELE

◦ ◦ MAI MODERATE PREȚURI! ◦ ◦

COMANDE DIN AFARĂ SĂ EXECUTĂ URGENT.

Sz. 261—1907. végrehjtő.

1—1 (30)

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Aluirott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhiré teszi, hogy a szászvárosi kir. járásbírósnak 1896. évi Sp. I. 373 számú végzése következtében Dr. Muntean Aurel ügyvéd által képviselt Boj község javára Zaharie Vasilie és t. ellen 200 K. s jár. erejéig 1899. évi július hó 21-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 1060 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: szarvasmarhák, lóvak stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az algyogyi kir. járásbírósnak 1907. évi V. 191/2 számú végzése folytán K. fil. tőkekövetelés ennek 1 évi hó napjától járó % kamatai, $\frac{1}{3}\%$ váltó-díj és eddig összesen 46 kor.-ban bíróilag már megállapított költségek erejéig, Boj községben végrehajtást szenvedők lakásán leendő megtartására 1907. évi május hó 23-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igé önek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Algyógyon, 1907. évi április hó 27. napján.

Ruszuly Imre, kir. bir. végrehajtó.

Un pachet de „Rattentod“ | moartea cloțanilor |

(FELIX IMMISCH, Delitzsch)

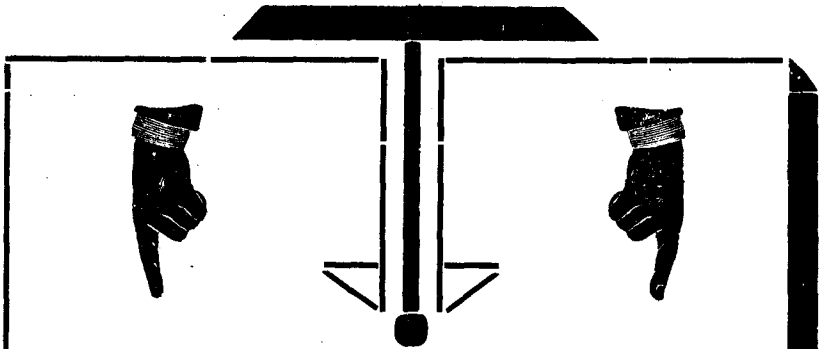
e de ajuns pen- moartea tuturor cloțanilor.

(4) Fără nici un pericol pentru alte animale...

scrie dl **Fr. Francois** din **Vronwepolder**. 8-9

Să capătă în pachete cu câte **70 fileri** la farmacia

CORNEL DEMETER, Orăștie (Szászváros)
lângă bisericile ev. ref.

Spre deosebită atențiune!

Numerile mici ale loteriei privilegiate ungară în clase dela nr. 1 până la nr. 300 ce sunt atât de mult căutate, să găsească exclusiv numai la noi.

De asemenea și numerile anilor de naștere dela 1801 până la nr. 1900.

Având în vedere marile cereri ale acestor numeri, rugăm a ni-să adresa
 ——— comandezle cât de curând ———

S. Bogdány

bancă gen. de loterie anonimă
 BUDAPEST, Károly körút 20.

Telefon 88—16.

Prețul losurilor la cl. I-a:

$\frac{1}{8}$ los cor. 1.50		$\frac{1}{2}$ los cor. 6.—
$\frac{1}{4}$ « « 3.—		$\frac{1}{1}$ « « 12.—

Comandezle pentru străinătate le efectuim contra ramburs sau trimiterea anticipativă a costului.